

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2015 r.

Stanowisko w sprawie w sprawie ponoszenia opłaty ryczałtowej w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe

Ustawa nie definiuje pojęcia domku letniskowego oraz nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. W związku z powyższym pojęciom tym należy nadać znaczenie przyjęte w języku potocznym. Domki letniskowe nie służą do zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkaniowych tylko do celów związanych z wypoczynkiem. Inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe stanowią dosyć otwartą kategorię nieruchomości, o zaliczeniu do której decydują pełnione funkcje – mieszczą się tu np. ogródki działkowe (zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40) podstawowymi celami rodzinnego ogrodu działkowego jest m.in. zaspokajanie wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb społeczeństwa poprzez umożliwianie prowadzenia upraw ogrodniczych).

Zasadniczo nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, nie są wykorzystywane do zamieszkiwania, tylko w celu czasowego przebywania w związku z wypoczynkiem. Dlatego też są zaliczane do kategorii nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ale powstają na nich odpady komunalne. Istotne jest tu nie przeznaczenie nieruchomości (np. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego), tylko faktyczne funkcje, jakie pełnią, faktyczny sposób ich wykorzystania. Jeżeli nieruchomości te są wykorzystywane w celu zamieszkiwania – wówczas podpadają pod kategorię nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w stosunku do których gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych. W takim też przypadku właściciel nieruchomości jest obowiązany ponosić opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wg stawek określonych dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a nie stawkę ryczałtową. Istotny dla powstania tego obowiązku jest bowiem stan faktycznego zamieszkiwania.

Należy zwrócić uwagę, że nowelizacja ustawy wprowadzona ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 87) daje możliwość ustalenia ryczałtowej stawki opłaty od nieruchomości, na których są domki letniskowe lub od innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (nowo dodany art. 6j ust. 3b), z tym, że przepis ten dotyczy nieruchomości, w stosunku do których rada gminy podjęła uchwałę o odbieraniu odpadów komunalnych na podstawie art. 6c ust. 2. Zgodnie z art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w stosunku do

nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, gmina ma możliwość przejęcia odbierania odpadów komunalnych wytwarzanych na tych nieruchomościach (przy czym może też taką uchwałę podjąć w stosunku do wszystkich lub tylko niektórych kategorii nieruchomości). Ponieważ nieruchomości z domkami letniskowymi i inne wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe zasadniczo stanowią nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, od woli rady gminy zależy objęcie ich zorganizowanym przez gminę systemem odbierania odpadów komunalnych lub nie. Jeżeli rada gminy podejmie na podstawie art. 6c ust. 2 uchwałę obejmującą te nieruchomości – jest obowiązana także uchwalić ryczałtową stawkę opłaty, dla takich nieruchomości. Jeżeli rada gminy takiej uchwały nie podejmie – właściciele tych nieruchomości są obowiązani do pozbywania się odpadów komunalnych zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – poprzez zawarcie umowy z podmiotem uprawnionym do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W takim przypadku oczywiście właściciele nieruchomości nie składają deklaracji i nie wnoszą opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, tylko płacą opłatę za usługę wykonywaną przez wybrany przez tegoż właściciela podmiot oraz są obowiązani posiadać dowody potwierdzające wykonanie tych obowiązków (umowa i dowody płacenia za usługi). Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za wyżej wymienione usługi (ceny ustalane przez przedsiębiorców nie mogą tego limitu przekroczyć). Jeżeli właściciele tych nieruchomości nie korzystają z usług podmiotu odbierającego odpady komunalne, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydaje decyzję, o której mowa w art. 6 ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach za odbieranie odpadów „zastępczo” przez gminę.

W przypadku objęcia przez gminę zorganizowanym przez nią systemem odbierania odpadów komunalnych nieruchomości z domkami letniskowymi i innych wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku, na gminie ciąży obowiązek podjęcia uchwały określającej ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Art. 6j ust. 3b i 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zawierają następujące wytyczne do ustalenia ryczałtowej stawki opłaty:

- 1) jest uchwalana za rok od domu letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.
- 2) jest ustalana jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, o których mowa w ust. 3b, na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 (jest to stawka opłaty za pojemnik o określonej pojemności).

Wprowadzenie tego przepisu ma ułatwić ustalanie opłaty – ma ono mieć charakter ryczałtowy bez ustalania okresu przebywania na danej nieruchomości i faktycznego czasu wytwarzania odpadów na niej czy ustalania faktycznie wytworzonej ilości odpadów.

Przy ustalaniu średniej ilości odpadów wytwarzanych na nieruchomościach, o których mowa w art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należy uwzględnić treść obowiązującego w danej gminie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie

gminy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy. Określane w regulaminie wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmują:

1) rodzaj i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, przy uwzględnieniu:

a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

2) częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości.

W związku z podejmowaniem uchwały na podstawie art. 6j ust. 3b koniecznym może okazać się wprowadzenie niezbędnych zmian także w regulaminie.

I tak w przypadku ogrodów działkowych średnia ilość odpadów przeliczona na liczbę pojemników może zostać ustalona z uwzględnieniem liczby działek i terenu ogólnego. Zgodnie z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych przez rodzinny ogród działkowy należy rozumieć wydzielony obszar lub obszary przeznaczone na cele rodzinnych ogrodów działkowych, składające się z działek i terenu ogólnego, służące do wspólnego korzystania przez działkowców, wyposażone w infrastrukturę ogrodową. Działka to podstawowa jednostka przestrzenna rodzinnego ogrodu działkowego, której powierzchnia nie może przekraczać 500 m², służąca zaspokajaniu potrzeb działkowca i jego rodziny w zakresie prowadzenia upraw ogrodnich, wypoczynku i rekreacji. Istotą opłaty ryczałtowej jest ustalenie rocznej stawki za odebranie odpadów komunalnych z uwzględnieniem liczby niezbędnych do ich zebrania i odebrania pojemników ustalonych w oparciu o regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Jednocześnie informuję, że przedmiotowa opinia zawiera stanowisko Ministerstwa Środowiska, które nie stanowi wiążącej interpretacji prawa.

Dyrektor Departamentu
Gospodarki Odpadami
Małgorzata Szymborska

